

# **NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI**

---

DELEGATURA w Lublinie

Nr ewidencyjny 159/2006/P/06/138/LLU

## **Informacja o wynikach kontroli realizacji inwestycji i remontów w szkołach i placówkach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego województwa lubelskiego w latach 2004-2006 (I półrocze)**

L u b l i n    l i s t o p a d    2 0 0 6 r .

---

**Misja** *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

---

**Wizja** *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

---

**Realizacja inwestycji i remontów w szkołach  
i placówkach oświatowych jednostek  
samorządu terytorialnego województwa  
lubelskiego w latach 2004–2006 (I półrocze)**

---

Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie

**Marian Cichosz**

---

Zatwierdzam:

**Jacek Jezierski**  
Wiceprezes  
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia     listopada 2006

---

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie  
ul. Okopowa 7  
20-001 Lublin  
tel./fax: 0-81-53-64-120  
www.nik.gov.pl

---

## Spis treści

<b>1. Wprowadzenie.....</b>	<b>5</b>
<b>2. Podsumowanie wyników kontroli .....</b>	<b>7</b>
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności.....	7
2.2. Synteza wyników kontroli.....	7
2.2.1 Działalność inwestycyjna .....	7
2.2.2. Realizacja robót remontowych .....	9
2.2.3. Utrzymanie obiektów budowlanych.....	9
2.3. Uwagi końcowe i wnioski .....	10
<b>3. Ważniejsze wyniki kontroli.....</b>	<b>12</b>
3.1.Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych.....	12
3.1.1. Stan prawny.....	12
3.1.2. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne.....	15
3.2 Istotne ustalenia kontroli .....	16
3.2.1 Działalność inwestycyjna.....	16
3.2.2 Realizacja robót remontowych .....	25
3.2.3. Utrzymanie obiektów budowlanych .....	27
<b>4.Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....</b>	<b>30</b>
4.1.Przygotowanie kontroli .....	30
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli przez NIK.....	31
<b>5. Załączniki .....</b>	<b>34</b>
załącznik nr 1 .....	34
Wykaz skontrolowanych podmiotów.....	34
załącznik nr 2 .....	35
Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność .....	35
Załącznik nr 3.....	36
Wykaz aktów prawnych.....	36
załącznik nr 4 .....	38
Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli .....	38

## ALFABETYCZNY WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ

<b>BZP</b>	Biuletyn Zamówień Publicznych
<b>j.s.t.</b>	Jednostki samorządu terytorialnego
<b>SIWZ</b>	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
<b>SP</b>	Starostwo Powiatowe
<b>UG</b>	Urząd Gminy,
<b>UM</b>	Urząd Miasta,
<b>UMWL</b>	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
<b>uPb</b>	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2003 r. nr 207, poz. 2016 ze m.)
<b>uozp</b>	Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.).
<b>uPzp</b>	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 ze zm.)
<b>uoso</b>	Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)
<b>uondfp</b>	Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114, ze zm.)

## **1. Wprowadzenie**

### **1.1. Temat kontroli:**

Realizacja inwestycji i remontów w szkołach i placówkach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego województwa lubelskiego w latach 2004-2006 (I półrocze)

### **1.2. Numer kontroli:** P/06/138

### **1.3. Uzasadnienie podjęcia tematu:**

Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej NIK. Wyniki przeprowadzonych w ostatnich latach przez NIK kontroli w jednostkach samorządu terytorialnego wskazują na utrzymywanie się szeregu negatywnych zjawisk związanych z realizacją procesów inwestycyjnych i remontów w szkołach i placówkach oświatowych. Stwierdzono szereg naruszeń przepisów regulujących zamówienia publiczne (uozp i uPzp), obowiązki inwestora oraz użytkownika obiektów oświatowych (uPb), co mogło skutkować występowaniem w tym obszarze mechanizmów korupcjogennych. W roku 2004 z budżetu państwa w województwie lubelskim dofinansowano 35 zadań związanych z modernizacją bazy oświatowo-wychowawczej a w Kontrakcie wojewódzkim na lata 2005-2006 do realizacji przyjęto tylko jedną taką inwestycję. W roku 2004 dofinansowanie z Unii Europejskiej uzyskały jedynie dwa przedsięwzięcia oświatowe a w roku 2005 trzy. Z danych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie wynika również, że na działalność remontową w oświacie od wielu lat przeznaczane są środki nie zabezpieczające potrzeb w tym zakresie. Ponadto uzasadnieniem podjęcia kontroli był fakt, iż badanie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi należy do priorytetowych kierunków działań kontrolnych NIK

### **1.4. Cel kontroli:**

Celem kontroli było dokonanie oceny sposobu realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego zadań własnych związanych z inwestycjami i remontami obiektów szkolnych i placówek oświatowych oraz ich utrzymaniem w należyтым stanie techniczno-użytkowym.

### **1.5. Tematyka kontroli obejmowała:**

- przygotowanie zadań inwestycyjnych i remontowych do realizacji oraz udzielanie związanych z nimi zamówień publicznych,
- przestrzeganie przepisów uPb w trakcie przygotowania, realizacji zadań

- inwestycyjnych i remontowych oraz użytkowania obiektów,
- sprawozdawczość finansową.

### **1.6. Zakres podmiotowy i termin przeprowadzenia kontroli**

W okresie od 10 kwietnia do 31 lipca 2006 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła kontrolę w zakresie realizacji inwestycji i remontów w szkołach i placówkach oświatowych j.s.t. w latach 2004 – 2006 (I połowa) na terenie województwa lubelskiego. Kontrolę przeprowadzono łącznie w 7 jednostkach (cztery gminy, dwa powiaty i samorząd województwa). Przy wyborze 4 urzędów gmin i dwóch starostw powiatowych kierowano się głównie wielkością nakładów przeznaczanych na zadania inwestycyjne i remontowe w szkołach i placówkach oświatowych w latach 2004-2005. Szczegółowy wykaz skontrolowanych jednostek zamieszczono w załączniku nr 1. Kontrola w j.s.t. została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności i rzetelności (art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>1</sup>). W oględzinach realizowanych zadań inwestycyjnych oraz użytkowanych obiektów szkół i placówek oświatowych j.s.t. uczestniczyła Państwowa Inspekcja Pracy - Okręgowy Inspektorat Pracy w Lublinie.

---

<sup>1</sup> j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.

## 2. Podsumowanie wyników kontroli

### 2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie i sposób realizacji przez 6 z 7 skontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego zadań własnych związanych z inwestycjami i remontami obiektów szkolnych i placówek oświatowych oraz ich utrzymaniem w należyтым stanie techniczno – użytkowym, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Nieprawidłowości te polegały na nieprzestrzeganiu przepisów Prawa budowlanego i zamówień publicznych.

Negatywna ocena dotyczy realizacji inwestycji prowadzonych przez UG Borki, gdzie stwierdzono istotne nieprawidłowości w wydatkowaniu środków publicznych oraz nienależyte wypełnianie obowiązków inwestora. Naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych w tej Gminie mogły sprzyjać korupcji.

### 2.2. Synteza wyników kontroli

#### 2.2.1 Działalność inwestycyjna

1. NIK pozytywnie ocenia pod względem rzetelności i legalności przygotowanie oświatowych zadań inwestycyjnych. Kontrolowane j.s.t. przestrzegając obowiązujących przepisów rozpoczynały przedsięwzięcia inwestycyjne po wcześniejszej analizie finansowej możliwości pokrycia nakładów ze środków własnych i innych źródeł. Objęte kontrolą zadania inwestycyjne realizowano w oparciu o aktualne pozwolenia na budowę i projekty budowlane. Inwestorzy zawierali z wykonawcami robót budowlano-montażowych umowy gwarantujące pełne wykonanie planowanych zadań a w ich treści zabezpieczano własne interesy w sposób należyty. *(Opis str. 17)*

2. Na objęte kontrolą zadania inwestycyjne w badanym okresie wydatkowano ogółem 51.552.798 zł. NIK ocenia pozytywnie wydatkowanie środków finansowych w kwocie 50.979.236 zł uwzględniając zakres wykonanych zadań inwestycyjnych, terminowość oraz niski koszt ich realizacji. Negatywnie oceniono wydatki w kwocie 573.562 (UG Borki) ze względu na wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem. Sporządzono również nierzetelne końcowe rozliczenie dotacji zawyżając koszty budowy sali gimnastycznej o 236.232 zł (UG Borki). *(Opis str. 18)*

3. W zakresie terminowości rozliczeń z wykonawcami prac w 2 j.s.t. stwierdzono, że zwłoka w zapłacie za wykonane roboty budowlane wynosiła od 4 do 78 dni (UM Międzyrzec Podlaski). Okresowe braki środków finansowych nie skutkowały zapłatą kar umownych lub wstrzymaniem robót a wykonawcy prac do chwili obecnej nie dochodzili roszczeń z tytułu kar umownych za zwłokę w zapłacie zobowiązań. (*Opis str.19*)

4. Błędnym było zakwalifikowanie w dwóch j.s.t. wydatków remontowych na łączną kwotę 1.007.974 zł jako inwestycyjnych, co naruszało przepisy § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych<sup>2</sup> (UM Międzyrzec Podlaski i SP w Łukowie). (*Opis str. 19-20*)

5. Nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów o zamówieniach publicznych ujawniono w 5 na 7 skontrolowanych jednostek (UG Borki, UG Jastków, UM Lublin, SP w Łukowie, SP w Radzynie Podlaskim). Wykonawca kotłowni w Woli Osowińskiej (UG Borki) wybrany został z pominięciem ustawy Pzp. Inne nieprawidłowości polegały m.in. na braku właściwego przygotowania postępowań oraz nieinformowaniu o ich rozstrzygnięciu wykonawców i Prezesa UZP. (*Opis str. 20-21*)

6. W szkołach podległych 2 j.s.t. (UG Borki i SP w Radzynie Podlaskim) stwierdzono brak zgodności wykonanego zakresu rzeczowego z dokumentacją techniczną inwestycji. Nie wykonano ujętych w projektach budowlanych dźwigów zapewniających komunikację między kondygnacjami uczniom niepełnosprawnym. (*Opis str. 21*)

7. W dwóch j.s.t. (UG Jastków i UM Lublin), nie zawiadamiano organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót oraz ich zakończeniu przed rozpoczęciem użytkowania obiektów. (*Opis str. 21-22*)

8. Osoby kierujące budowami oraz inspektorzy nadzoru inwestorskiego w dwóch j.s.t. (UG Borki i UG Jastków) nie posiadali uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności oraz aktualnych zaświadczeń wydanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego. (*Opis str. 22*)

---

<sup>2</sup> Dz.U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.

9. W dwóch j.s.t. (UG Jastków i SP Radzyń Podlaski) nie dokumentowano w dziennikach budów w należyty sposób przebiegu robót oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w trakcie ich wykonywania. (*Opis str. 22-23*)

10. Nierzetelnie sporządzano sprawozdania SG-01 „Środki trwałe” w trzech j.s.t. (UG Jastków, UG Borki, UM Międzyrzec Podlaski) na łączną kwotę 1.920.962,02 zł. (*Opis str. 24*)

#### 2.2.2. Realizacja robót remontowych

1. NIK pozytywnie ocenia realizację zadań remontowych w latach 2004 – 2006 (I połowa), na które wydatkowano ogółem 4.285.627 zł, co stanowiło 33,85 % potrzeb składanych przez realizujące je szkoły i placówki oświatowe. Stan techniczny obiektów potwierdzały wyniki przeglądów okresowych. (*Opis str. 25-26*)

2. W umowach dot. prac remontowych w sposób należyty zabezpieczano interesy zamawiających. W 3 j.s.t. (UG Jastków, SP Radzyń Podlaski i UMWL) nie dopełniono obowiązku zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej robót remontowych. (*Opis str. 26*)

#### 2.2.3. Utrzymanie obiektów budowlanych

1. Na 20 skontrolowanych szkół i placówek oświatowych w 15 stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia w zakresie utrzymania obiektów. (*Opis str. 27*)

2. Eksploatację obiektów szkolnych rozpoczynano przed uzyskaniem pozwolenia na ich użytkowanie (UM Międzyrzec Podlaski i SP Radzyń Podlaski). (*Opis str. 27-28*)

3. Nie prowadzono kontroli okresowych lub nie realizowano pełnego ich zakresu (UG Borki, SP Radzyń Podlaski, UMWL, UM Lublin i UG Jastków). (*Opis str. 28*)

4. W książkach obiektów budowlanych nie dokonywano wymaganych wpisów albo były one niekompletne (UM Międzyrzec Podlaski i UG Jastków). (*Opis str. 28-29*)

#### 2.2.4. Finansowe rezultaty kontroli

Finansowe rezultaty kontroli zamknęły się kwotą ogółem 3.670.917,90 zł. Największą grupę stanowiły inne nieprawidłowości w wymiarze finansowym – 3.326.869,38 zł., stwierdzone m.in. w: UG Jastków - 1.393.000 zł – *opis str. 24*, UM

Międzyrzec Podlaski – 252.466,02 zł – *opis str. 24*. W następstwie działań niezgodnych z prawem wydatkowano 266.712,00 zł (UG Borki – *opis str. 20*) a - 2.173,00 zł niegospodarnie i nierzetelnie. Pożytki finansowe w postaci należnych środków publicznych oraz inne nieutracone oszacowano na - 240.078,79 zł (UM Lublin – *opis str. 19 i 24*)

### **2.3. Uwagi końcowe i wnioski**

Wspólnoty lokalne zainteresowane są m.in. efektywnym wykorzystaniem środków budżetowych przeznaczanych przez właściwe organy samorządu terytorialnego na inwestycje i remonty w szkołach i placówkach oświatowych oraz utrzymaniem w należytym stanie obiektów szkolnych.

Ujawnione nieprawidłowości w zakresie udzielania zamówień, polegające na: zlecaniu robót bez przetargów, nieterminowym publikowaniu informacji o przetargach w BZP, braku zgodności umowy ze SIWZ oraz ustanawianiu zabezpieczenia należytego wykonania postanowień umów na okres krótszy niż ich obowiązywanie. W ocenie NIK stanowiły one mechanizm korupcyjny<sup>3</sup> sprzyjający powstaniu nieformalnych związków z oferentami. Dowolność w podejmowaniu decyzji oraz nierówny dostęp do informacji znacznie zwiększała możliwość korupcji. Jednostki samorządu terytorialnego zapewniają głównie przygotowanie i obsługę finansową inwestycji, niewielką uwagę zwracając na obowiązki inwestorów określone w Prawie budowlanym a dotyczące zapewnienia: fachowego kierownictwa nad robotami i nadzoru inwestorski we wszystkich niezbędnych specjalnościach, realizacji robót zgodnie z projektem budowlanym oraz właściwego ich odbierania oraz dokumentowania w dzienniku budowy. Obiekty szkół i placówek oświatowych w większości przypadków organy wykonawcze j.s.t. przekazały w zarząd dyrektorom tych placówek, nie zabezpieczając środków finansowych na realizację związanych z tym zarządzeniem obowiązków takich

---

<sup>3</sup> Wg metodyki zawartej w *Zaleceniach metodycznych dotyczących kontroli obszarów zagrożonych korupcją*, stanowiących czwartą część *Podręcznika kontrolera*, zatwierdzoną 25 czerwca 2003 r. przez Mirosława Sekułę Prezesa NIK, do mechanizmów korupcyjnych NIK zalicza :nadmiar kompetencji w ręku jednego urzędnika; dowolność w podejmowaniu decyzji; lekceważenie dokumentacji i sprawozdawczości; słabość kontroli wewnętrznej; nierówny dostęp do informacji; brak odpowiedzialności osobistej; brak rozwiązań antykorupcyjnych. W opracowaniu z lipca 2005 pn. „Zagrożenie korupcją w świetle badań kontrolnych NIK przeprowadzonych w 2004 r.” uzupełniono katalog mechanizmów korupcyjnych o: nadmierne korzystanie z usług zewnętrznych, uchylanie się przed kontrolą państwową i zjawisko konfliktu interesów.

jak: utrzymanie budynków w należyтым stanie technicznym oraz dokonywanie przeglądów okresowych.

W ocenie NIK, dla poprawy tego stanu niezbędne jest podjęcie działań przez organy wykonawcze j.s.t., zmierzających do poprawy skuteczności w zakresie:

- przestrzegania zasad i trybu udzielania zamówień publicznych,
- nadzoru nad realizacją obowiązków wynikających z uPb przez wykonawców robót i inspektorów nadzoru inwestorskiego,
- obniżenie kosztów utrzymania obiektów oświatowych poprzez kompleksowe zlecenie przeglądów okresowych obiektów budowlanych,
- wyeliminowania mechanizmów korupcyjnych przy udzielaniu zamówień publicznych na inwestycje i remonty.

### 3. Ważniejsze wyniki kontroli

#### 3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

##### 3.1.1. Stan prawny

Do zadań własnych j.s.t. należą m.in. zadania w zakresie edukacji publicznej<sup>4</sup>. W okresie objętym kontrolą do dnia 31 grudnia 2005 r. obowiązywała ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych<sup>5</sup>. Z dniem 1 stycznia 2006 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych<sup>6</sup>, zwana dalej *nuofp*. Zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych<sup>7</sup>, zwanej dalej *ustawą ofp* z budżetu państwa mogły być udzielane dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania własne. Według art. 108 pkt 2 *nuofp* dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych mogą być przyznane jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw.

Zasady gospodarki finansowej podmiotów sektora finansów publicznych zdefiniowano m.in. w art. 28 ustawy *ofp*. Zasady finansowania i dofinansowania inwestycji określono w art. 74, 75 oraz 77 - 78 ustawy *ofp*. Na finansowanie działalności szkół jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa subwencję ustalaną od 2004 r. wg zasad określonych w art. 27-28, art. 34 i art. 71-73 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego<sup>8</sup>. Zasady zawierania kontraktów wojewódzkich regulują przepisy art. 32-36 ustawy

---

<sup>4</sup> art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.; art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym - j.t. DzU z 2001 r. nr 142, poz. 1592 ze zm.; art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa - j.t. DzU z 2001 r. nr 142, poz. 1590 ze zm.

<sup>5</sup> j.t. Dz. U. z 2003 r. nr 15, poz. 148 ze zm.

<sup>6</sup> Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.

<sup>7</sup> t.j. Dz. U. z 2003 r. nr 15, poz. 148 ze zm.

<sup>8</sup> Dz. U. nr 203, poz. 1966 ze zm.

z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju<sup>9</sup>. Środki z budżetu Wspólnoty Europejskiej oraz towarzyszące im z budżetu państwa przekazywane są zgodnie z procedurami zawartymi w odpowiednich programach operacyjnych ujętych w Narodowym Planie Rozwoju.

Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego oraz szkół przez te jednostki prowadzonych podlega przepisom ustawy ofp. Z postanowień art. 79 ust. 1 uoso wynika, że szkoły publiczne zakładane i prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego są jednostkami lub zakładami budżetowymi. Remonty finansowane są w ramach grupy wydatków bieżących jednostki samorządu terytorialnego (§ 4270) przeznaczonych na zakup usług remontowych.

Wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób oszczędny i na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych (art. 28 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy ofp oraz art. 35 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 nuofp).

Do 01 marca 2004 r. obowiązywały przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych, określające m.in. zasady, formy i tryb udzielania zamówień publicznych. Od 02 marca 2004 r. dotychczasowe unormowania w ww. zakresie reguluje ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych. W nowych regulacjach prawnych zachowano poprzednio obowiązujące zasady udzielania zamówień publicznych (decentralizacji, jawności, uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, bezstronności i pisemności). Zgodnie z art. 2 pkt 13 uPzp zamówieniami publicznymi są umowy odpłatnie zawierane pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane. Przedmiot zamówienia na roboty budowlane - wg nowej ustawy - zamawiający opisuje za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych. Jeżeli przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych, zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego (art. 3 ust 1 i 2 uPzp).

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, normuje działalność związaną z projektowaniem, budową, utrzymaniem i rozbiórką obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych

---

<sup>9</sup> Dz. U. nr 116, poz. 1206 ze zm.

dziedzinach (art. 1). W prawie budowlanym przyjęto zasadę, że roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę (art. 28 ust. 1). Wyjątkiem od zasady uzyskania pozwolenia na budowę są przepisy art. 29 - 31 uPb. Zgodnie z art. 32 ust. 4a ustawy, nie wydaje się pozwolenia na budowę w przypadku rozpoczęcia robot budowlanych z naruszeniem przepisu art. 28 ust. 1. Przepis art. 32 ust. 4 określa, jakie kryteria musi spełnić inwestor ubiegający się o pozwolenie na budowę. Pozwolenie na budowę można wydać wyłącznie temu, kto: złożył wniosek w tej sprawie w okresie ważności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Natomiast art. 33 ust. 2 uPb zawiera katalog dokumentów, jakie należy dołączyć do wniosku o pozwolenie na budowę. Wymagania, jakim powinien odpowiadać projekt budowlany zostały określone w art. 34 ust. 3 uPb. Wymagania te zostały uszczegółowione w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego<sup>10</sup>. Do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i 57 uPb, po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu, w drodze decyzji (art. 54). Przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie. Katalog dokumentów, które należy dołączyć do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie określono w art. 57. Ustawa w art. 17 określiła uczestników procesu budowlanego, którymi są: inwestor, inspektor nadzoru inwestorskiego, projektant, kierownik budowy lub kierownik robót.

Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany (art. 61 uPb) użytkować obiekt budowlany w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać go w należytych stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej.

---

<sup>10</sup> Dz. U. nr 120, poz. 1133

Zgodnie z art. 62 uPb obiekty powinny być w czasie ich użytkowania poddawane:

1) okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego: elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska oraz instalacji gazowych i przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).

2) okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat,

Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego (art. 63 uPb) jest obowiązany przechowywać przez okres istnienia obiektu dokumenty wymienione w art. 60, oraz opracowania projektowe i dokumenty techniczne robót budowlanych wykonywanych w obiekcie w toku jego użytkowania. Cięży na nim również obowiązek (art. 64 uPb) prowadzenia książki obiektu budowlanego, stanowiącej dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego. Protokoły z kontroli obiektu budowlanego, oceny i ekspertyzy dotyczące jego stanu technicznego oraz dokumenty, o których mowa w art. 63 uPb, powinny być dołączone do książki obiektu budowlanego. Reguluje to rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego<sup>11</sup>.

### *3.1.2. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne*

W okresie objętym kontrolą NIK na obszarze województwa lubelskiego funkcjonowało 218 jednostek samorządu terytorialnego w tym: 172 gminy, 21 miast – gmin, 4 miasta na prawach powiatu 20 powiatów oraz samorząd województwa lubelskiego. Kontrolą objęto 7 jednostek samorządu terytorialnego, co stanowiło ponad 3,2% wszystkich j.s.t. działających na terenie województwa lubelskiego. Czynności kontrolne przeprowadzono w dwóch urzędach gmin wiejskich, urzędzie miasta, miasta na prawach powiatu, dwóch starostwach powiatowych oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego. Wielkość skontrolowanej próby nie pozwalała na wyciągnięcie wniosków o charakterze reprezentatywnym.

Struktura wydatków inwestycyjnych w objętych kontrolą działach 801 i 854 w jednostkach samorządu terytorialnego w roku 2004 r. była następująca:

---

<sup>11</sup> Dz. U. nr 120, poz. 1134

- ogółem wydatki w gminach – 317.592.862 zł, w tym w dziale 801 - 20,05%, w dziale 854 – 0,01%,
- ogółem wydatki w miastach – 58.497.163 zł, w dziale 801 – 12,75%, w dziale 854 – 0,02%,
- ogółem wydatki w miast na prawach powiatu – 133.378.562 zł, w dziale 801 – 25,2%, w dziale 854 – 0,28%,
- ogółem wydatki w powiatach – 80.802.017 zł, w dziale 801 – 8,22%, w dziale 854 – 1,66%,
- ogółem wydatki w województwie – 90.639.690 zł, w dziale 801 – 0,41, w dziale 854 – 0,01%.

Wydatki inwestycyjne j.s.t. województwa lubelskiego w roku 2003 i 2004 w wydatkach ogółem w dziale 801:

- w gminach ogółem zmniejszyły się z 23,48% do 18,29%,
- w miastach na prawach powiatu wzrosły z 13,48% do 25,2%,
- w powiatach z malały z 15,86% do 8,22%,
- w województwie wzrosły z 0,05% do 0,41 %

Wydatki inwestycyjne j.s.t. województwa lubelskiego w roku 2003 i 2004 w wydatkach ogółem w dziale 854:

- w gminach ogółem zmniejszyły się z 0,27% do 0,01%,
- w miastach na prawach powiatu zmniejszyły się z 2,28% do 0,28%,
- w powiatach wzrosły z 1,57% do 1,66%,
- w województwie utrzymały się na tym samym poziomie 0,01%.

### 3.2 Istotne ustalenia kontroli

#### 3.2.1 Działalność inwestycyjna

Kontrolą objęto 30 zadań inwestycyjnych w szkołach i placówkach oświatowych na które, w latach 2004 – 2006 r. (I połowa) wydatkowano łącznie 51.552.798 zł. Skontrolowano w:

- Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, 3 inwestycje, wydatki w okresie objętym kontrolą 952.701 zł,
- Starostwie Powiatowym w Radzynie Podl., 2 inwestycje - 2.503.537 zł,
- Starostwie Powiatowym w Łukowie, 3 inwestycje - 7.595.853 zł,

- Urzędzie Miasta Lublin, 9 inwestycji - 29.747.047 zł,
- Urzędzie Miasta Międzyrzec Podlaski, 3 inwestycje - 3.574.278 zł,
- Urzędzie Gminy Jastków, 3 inwestycje - 3.766.500 zł,
- Urzędzie Gminy Borki, 3 inwestycje - 3.412.882 zł.

Inwestycje rozpoczynano po wcześniejszej analizie finansowej możliwości pokrycia nakładów ze środków własnych i innych źródeł, w oparciu o wieloletnie programy działalności inwestycyjnej związanej z oświatą. Roczny system planowania budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ustalania wysokości dotacji z budżetu państwa ograniczał możliwość optymalnej organizacji procesów inwestycyjnych oraz sprzyjał wzrostowi kosztów ich realizacji. Decyzje o przyznaniu dotacji zapadały głównie w ostatnim kwartale roku, co ograniczało możliwości wyboru wykonawców zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych oraz wykonania robót budowlanych zależnych od warunków atmosferycznych.

Inwestycje sfinansowano, poza środkami własnymi, zaciągniętymi kredytami i pożyczkami, przy wykorzystaniu dotacji pozyskiwanych z:

- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Miasto Międzyrzec Podlaski – 1.072.615,07 zł, Starostwo Powiatowe w Łukowie – 1.507.848 zł);
- Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu (Miasto Międzyrzec Podlaski – 440.000 zł, Gmina Borki – 500.000 zł, Starostwo Powiatowe w Łukowie – 1.165.018 zł);
- Kontraktu wojewódzkiego na rok 2004 (Gmina Borki – 200.000 zł, Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim – 200.000 zł oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego – 200.000 zł);
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - Gmina Borki – 374.233 zł;
- Powiatowego Urzędu Pracy w Radzynie Podlaskim - Gmina Borki – 108.250 zł;
- Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - podkomponent B2 - edukacja – (Gmina Borki – 566.848 zł, Gmina Jastków – 717.370 zł);
- Powiatu Radzyń Podlaski - Gmina Borki – 801.022 zł;
- EKOFUNDUSZU – Miasto Lublin – 3.051.000 zł;
- Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Gmina Jastków – 390.000 zł, Starostwo Powiatowe w Łukowie – 186.600 zł).

Plany finansowe inwestycji (po korektach dokonywanych w ciągu roku budżetowego) zapewniały pełne wykonanie zaplanowanych zakresów rzeczowych prac. Wnioski o dofinansowanie zadań z budżetu państwa poprzez Kontrakt dla województwa lubelskiego na rok 2004 sporządzane były rzetelnie a zakres prac objętych dofinansowaniem został zrealizowany. Stwierdzono nieprawidłowości polegające na wykorzystywaniu środków niezgodnie z przeznaczeniem oraz sporządzeniu nierzetelnego końcowego ich rozliczenia. I tak:

- *Zgodnie z umową nr 368/03/409 z dnia 12 grudnia 2003 r. o dofinansowanie budowy sali gimnastycznej w Woli Osowińskiej (UG Borki) ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, na to zadanie przeznaczono kwotę 500 tys. zł. Kontrola wykazała, że Urząd z otrzymanej na ten cel dotacji wydatkował zgodnie z przeznaczeniem jedynie 493.285,60 zł. Różnicę tj. 6.714,40 zł wykorzystano na modernizację Szkoły Podstawowej w Woli Osowińskiej. W sprawozdaniu z dnia 07 lutego 2006 r. dla Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (pośrednik w przekazywaniu dotacji z MENiS) Urząd wykazał, że całkowity koszt zadania wyniósł 2.038.392 zł, podczas gdy na jego realizację poniesiono nakłady w wysokości 1.802.160 zł (różnica 236.232 zł).*
- *Na rozbudowę Gimnazjum w Woli Osowińskiej otrzymano za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego dotację w kwocie 566.848 zł z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich – podkomponent B2-oświata. Inwestycja umożliwić miała poprawę warunków nauki młodzieży gimnazjalnej, uczącej się w pomieszczeniach przejętych od szkoły podstawowej. Miała przyczynić się do poprawy warunków nauczania młodzieży wiejskiej i niwelować różnice pomiędzy młodzieżą wiejską i miejską. Kontrola ujawniła, że młodzież gimnazjalna nie korzysta z pomieszczeń wybudowanych na jej potrzeby, a naukę pobiera w dotychczasowych salach lekcyjnych. Pomieszczenia wybudowane na potrzeby Gimnazjum, wykorzystywane są przez Zespół Szkół Rolniczych w Woli Osowińskiej którego organem prowadzącym jest Powiat Radzyński. Stwierdzono, że obiekt o powierzchni 1.007 m<sup>2</sup>, zbudowany dla potrzeby Gimnazjum w Woli Osowińskiej wykorzystywany jest na inne cele na podstawie porozumienia (akt notarialny) zawartego 28 kwietnia 2005 r. przez Gminę Borki z Powiatem Radzyńskim dot. nieodpłatnego oddania w użytkowanie na okres od 1 maja 2005 r. do 30 kwietnia 2010 r. nowego obiektu szkolnego. W formie aktu notarialnego spisano również przedwstępną umowę darowizny, na podstawie której Gmina Borki po wygaśnięciu porozumienia przekazać ma tę nieruchomości w nieodpłatne użytkowanie na rzecz Powiatu Radzyńskiego. Działania te poprzedzone były uchwałami Rady Gminy Borki z dnia 28.04.2005 r. Nr XXVII/137/05 i Nr XXVII/138/05.*

Szkoła Podstawowa w Woli Osowińskiej jest elementem kompleksu szkolnego, w skład którego wchodzi także gimnazjum, sala gimnastyczna i kotłownia. O zmianie przeznaczenia obiektu budowanego pod potrzeby gimnazjum zdecydowały organy stanowiące gminy Borki i powiatu Radzyń Podlaski.

Inwestorzy sukcesywnie przekazywali środki na finansowanie zadania a okresowe ich braki nie skutkowały wstrzymaniem robót.

Wynagrodzenie dla wykonawców prac weryfikowane było przed dokonaniem zapłaty przez inspektorów nadzoru inwestorskiego oraz własne służby inwestycyjne a ceny robót budowlano-montażowych nie przekraczały średniego poziomu dla regionu lubelskiego publikowanego w cyklu półrocznym przez wydawnictwo SEKOCENBUD w „Biuletynie Cen Regionalnych w budownictwie”.

Nieprawidłowości stwierdzono w zakresie terminowości rozliczeń inwestorów z wykonawcami robót budowlano-montażowych i dostawcami. Na przykład:

- *UM Międzyrzec Podlaski regulował faktury za wykonane roboty o wartości – 395.808 zł (11,07% objętych kontrolą wydatków inwestycyjnych) ze zwłoką wynoszącą od 8-78 dni. Zobowiązanie do zapłaty faktury na kwotę 56.515 zł (termin wymagalny – 28 stycznia 2006 r.) nie zostało uregulowane do dnia zakończenia kontroli ( 26 maja 2006 r. ).*
- *Z powodu błędnego rozliczenia podatku VAT wynagrodzenie wykonawcy z tytułu realizacji umowy nr 127/452/2002 z dnia 18.06.2002 r. dot. zadania inwestycyjnego pn. Budowa Gimnazjum Nr 3 w Lublinie, zostało wypłacone w kwocie o 2. 026,09 zł wyższej niż wynikająca z umowy. Na wniosek NIK w miesiącu sierpniu br. nadpłatę tę wyegzekwowano od wykonawcy prac.*

Opóźnienia w regulowaniu zobowiązań za wykonane roboty budowlane wynikały z obowiązującego sposobu rozliczeń – przekazywanie dotacji następowało po wykonaniu zadań w ramach refundacji.

Nieprawidłowości w zakresie kwalifikacji wydatków oraz ustalaniu wartości środków trwałych stwierdzono w dwóch jednostkach, co naruszało postanowienia § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. I tak:

- *Wydatki dot. zadania inwestycyjnego pn. Budowa windy w Szkole Podstawowej nr 3 w UM Międzyrzec Podlaski (ogółem 211.906 zł) ewidencjonowano w paragrafie 4270 (zakup usług remontowych) zamiast w paragrafie 6050 (wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych). Wartość prac inwestycyjnych (dowód OT) oszacowana została również niezgodnie z ewidencją księgową, nie ujęto w niej kosztów opracowania dokumentacji technicznej - 11.590,00 zł.*
- *Wydatki poniesione na modernizację budynku internatu Medycznego Studium Zawodowym w Łukowie (UMWL) na łączną kwotę 1.007.974 ewidencjonowano w paragrafie 4270 (wydatki remontowe) zamiast w 6050 (wydatki inwestycyjne). Wykonane w obiekcie roboty nie polegały na odtworzeniu stanu pierwotnego a więc nie mogły być ewidencjonowane jako remontowe.*

Zamówień na roboty, dostawy i usługi inwestycyjne w 5 j.s.t. na 7 objętych kontrolą dokonywano nieprzestrzegając przepisów uozp oraz uPzp.

Niezdornie z uPzp, naruszając postanowienia art. 7 ust. 3, Wójt Gminy Borki, bez przeprowadzenia postępowania przetargowego zlecił wykonanie i zawarł umowę na modernizację kotłowni w Woli Osowińskiej (wartość prac - 266.712 zł).

W postępowaniach prowadzonych przez Gminę Borki stwierdzono ponadto następujące nieprawidłowości:

- *Podczas wyboru wykonawcy sali gimnastycznej w Woli Osowińskiej nie zamieszczono ogłoszenia o tym przetargu w Biuletynie Zamówień Publicznych, nie sporządzano również specyfikacji istotnych warunków zamówienia a tym samym nie zagwarantowano uczestnikom postępowania zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowania. Naruszało to postanowienia art. 29, 34, 35 i 16 uozp.*
- *Wartość zamówienia w przetargu dot. wyboru wykonawcy rozbudowy Gimnazjum w Woli Osowińskiej ustalono z naruszeniem postanowień art. 35 ust. 1 uPzp, skrócono termin składania ofert (art. 43 ust. 2), nie zawiadomiono również wykonawców i prezesa UZP o rozstrzygnięciu tego przetargu (art. 92).*

Z wyjaśnień Wójta Gminy Borki wynika, że przyczyną ww. nieprawidłowości była niezajomość procedur zamówień publicznych. W ocenie NIK stwierdzone nieprawidłowości mogły sprzyjać korupcji.

Prezydent Miasta Lublin w 4 postępowaniach na 15 objętych kontrolą nie przekazał niezwłocznie do publikacji w BZP ogłoszenia o udzielenia zamówienia publicznego (naruszało to postanowienia art. 14d uozp) a w 2 przypadkach nastąpiło to dopiero na wniosek kontrolera NIK, ponad 2 lata po podpisaniu umów z wykonawcami prac. W 13 z tych postępowań nie żądano od wykonawców dokumentów potwierdzających, że znajdują się w sytuacji finansowej potwierdzającej wykonanie zamówienia, co było niezgodne z art. 22 ust. 4 uozp, a od 02.03.2004 – art. 26 Pzp.

Nieprawidłowości dot. zamówień publicznych stwierdzono również w Starostwach Powiatowych w Łukowie i Radzynie Podlaskim oraz UG Jastków:

- *dyrektorzy 2 szkół ponadgimnazjalnych, których organem prowadzącym jest Powiat Łukowski powołując komisje przetargowe nie określili trybu ich pracy oraz zakresu obowiązków, co naruszało przepisy art. 21 ust. 3 uPzp.*
- *wyłaniając w trybie zapytania o cenę dostawcę wyposażenia technologicznego i mebli ze stali nierdzewnej dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim w protokole z postępowania nie podano powodów zastosowania trybu innego niż przetarg nieograniczony, co było sprzeczne z treścią art. 25 ust. 1 pkt 9 uozp.*

- *W postępowaniach prowadzonych przez UG Jastków (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Jastkowie oraz Szkoła Podstawowa w Płouszowicach), SP w Radzynie Podlaskim (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy) wartość zamówienia na roboty budowlane była niezgodna z ustaloną w kosztorysach inwestorskich, co uchybiało przepisom art. 33 ust. 1 pkt 1 uPzp. Maksymalna różnica w tym zakresie wynosiła - 156.168 zł.*

Inwestorzy objętych kontrolą zadań posiadali aktualne pozwolenia na budowę, obejmowały one pełny zakres realizowanych robót a zmiany dokonywane w trakcie realizacji prac nie wymagały zmiany tych pozwoleń. Nie zmieniano również opracowań projektowych, a przedsięwzięcia realizowano w większości przypadków w oparciu o warunki ustalone w pozwoleniu na budowę i projekcie budowlanym. W dwóch obiektach szkolnych przekazanych do użytku w okresie objętym kontrolą nie wykonano, ujętych w projektach budowlanych urządzeń dźwigowych a w jednym zamontowano okna nie odpowiadające wymogom technicznym (brak właściwej wentylacji):

- *w obiekcie budowanym z przeznaczeniem dla Gimnazjum w Woli Osowińskiej (Gmina Borki) nie zakupiono dźwigu osobowego dla uczniów niepełnosprawnych (szacunkowy koszt – 70.000 zł), pomimo że wykonano szyb na jego potrzeby. Podobnie w budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim nie wykonano ujętego w projekcie budowlanym dźwigu osobowego. Brak w nowych obiektach oświatowych urządzeń zapewniających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej możliwość komunikacji pionowej narusza postanowienia art. 1 pkt 5 uoso.*
- *zamontowane w Szkołach Podstawowych w Krasewie i Tchorzewie (UG Borki) okna PCV (wartość ogółem – 89.497,92 zł) nie spełniały wymogów technicznych określonych w § 155 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie<sup>12</sup>. Nie umożliwiały bowiem otwierania co najmniej 50% ich powierzchni.*

Dźwigów osobowych nie wykonano w budynkach szkół z uwagi na brak środków finansowych, wynikający z otrzymania mniejszej dotacji niż wnioskowano. Inwestorzy, w odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne zapewnili, że z chwilą zabezpieczenia środków w budżetach j.s.t. wykonają brakujące urządzenia dźwigowe.

Inwestorzy zadań objętych kontrolą w 2 na 7 skontrolowanych jednostek, przed rozpoczęciem prac nie złożyli do organów nadzoru budowlanego zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót oraz ich zakończeniu

---

<sup>12</sup> Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

przed rozpoczęciem użytkowania obiektów. Przed przystąpieniem do użytkowania budynku szkolnego w UG Jastków nie zawiadomiono organu nadzoru budowlanego o zakończeniu robót budowlanych związanych z dociepleniem ścian budynku, mimo że Urząd został do tego zobowiązany w pozwoleniu na budowę z dnia 26.11.2003 r. Ponadto:

- w Lublinie dwa zawiadomienia (dot. prac termomodernizacyjnych w Gimnazjach nr 5 i 16) przekazano do organu nadzoru budowlanego po rozpoczęciu robót, co było sprzeczne z art. 41 ust. 4 uPb.
- Organ nadzoru budowlanego o zakończeniu robót termomodernizacyjnych w 4 szkołach w Lublinie powiadomiony został z opóźnieniem wynoszącym do 3 miesięcy w stosunku do terminów określonych w pozwoleniu na budowę. Ustalono, że kierownicy budów sporządzali przed rozpoczęciem prac plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Obowiązek ten wynikający z art. 18 uPb nie został dopełniony jedynie na budowie kompleksu szkolnego w Woli Osowińskiej (UG Borki).

Osoby kierujące budowami oraz inspektorzy nadzoru inwestorskiego (u 2 inwestorów na 7 skontrolowanych) nie posiadali uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności oraz aktualnych zaświadczeń wydanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w trakcie realizacji inwestycji szkolnych:

- w Woli Osowińskiej (UG Borki), gdzie przez okres pół roku funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego branży elektrycznej sprawowała osoba nie posiadająca zaświadczenia o przynależności do Izby Inżynierów Budownictwa. Naruszało to postanowienia art. 12 ust. 7 uPb.
- w kol. Płuszwowice (UG Jastków), gdzie inwestor nie zapewnił kierowników robót w specjalności instalacji sanitarnych i elektrycznych (kierownik budowy posiadał jedynie uprawnienia ogólnobudowlane). Obowiązek ten wynikał z art. 42 ust. 4 uPb.
- w kol. Płuszwowice (UG Jastków) nie zawiadomił właściwego organu nadzoru budowlanego o zmianie inspektora nadzoru inwestorskiego branży elektrycznej. Postępowanie takie było niezgodne z art. 44 ust. 1 uPb.

W 2 na 7 skontrolowanych j.s.t. inwestorzy zadań oświatowych nie zapewnili dzienników budowy i montażu. Dzienniki te stanowią urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w trakcie ich wykonywania. UG Borki nie dostarczył dziennika montażu i nie był on prowadzony w trakcie scalania na budowie w Woli Osowińskiej konstrukcji stalowej sali gimnastycznej – obowiązek taki wynikał z przepisów art. 45 ust. 1 i 3 uPb. Dziennik

montażu nie był również prowadzony w trakcie prac konstrukcyjnych hali sportowej w Stoczku Łukowskim, co ujawniono w trakcie kontroli SP w Łukowie.

Dzienniki budów prowadzono niezgodnie z zasadami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia<sup>13</sup>. I tak:

- w UG Jastków i SP w Radzynie Podlaskim w dziennikach budów brakowało wpisów dotyczących odbioru robót zanikających przez inspektora nadzoru inwestorskiego, wbrew art. 25 uPb. Obowiązek zapewnienia należytego odbioru robót budowlanych wynika również z art. 18 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.
- w dziennikach budowy ZSP (SP w Radzynie Podlaskim) i szkoły w kol. Płuszwice (UG Jastków) kierownik budowy lub inspektorzy nadzoru inwestorskiego nie potwierdzali podpisami przyjęcia powierzonych im funkcji, co sprzeczne było z art. 45 ust. 2 uPb.
- w 2 dziennikach budowy, gdzie inwestorem było Miasto Lublin oraz w dzienniku Szkoły Podstawowej w kol. Płuszwice (UG Jastków) nie odnotowywano stanu zaawansowania prac przy zmianach kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego (§ 6 ust. 4 rozporządzenia MI z 26 czerwca 2002 r.),
- w 2 dziennikach budowy (UM Lublin) pozostawiano w nich puste miejsca umożliwiające dokonanie późniejszych uzupełnień (§ 7 ww. rozporządzenia).

Przyczyną tych nieprawidłowości było nie egzekwowanie obowiązków ciężących na osobach pełniących funkcje inspektorów nadzoru inwestorskiego. Karalność opisanych na str. 21 – 23 nieprawidłowości dotyczących naruszeń uPb ustała ze względu na prekluzję (roczny okres przedawnienia).

Inwestorzy zawierali z wykonawcami robót budowlano-montażowe umowy gwarantujące pełne wykonanie planowanych zadań a w treści ich zabezpieczano własne interesy w sposób należyty. W umowach określono również kary umowne za nieterminowe wykonywanie robót budowlanych i dostaw oraz usunięcie usterek ujawnionych przy ich odbiorze. Jedynie podczas kontroli SP w Radzynie Podlaskim stwierdzono, że w umowie dotyczącej prac inwestycyjnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nie ustanowiono kar umownych z tytułu zwłoki w usuwaniu usterek. Z uprawnień wynikających z możliwości naliczania kar umownych inwestorzy w okresie objętym kontrolą nie korzystali w trakcie realizacji prac jak i po ich zakończeniu.

- *Kontrola w Międzyrzecu Podlaskim wykazała, że odbioru końcowego*

<sup>13</sup> Dz.U. Nr 108, poz. 953, ze zm.

*sali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 dokonano dnia 15.11.2005 r. uznając roboty za wykonane prawidłowo a już 20 grudnia tego roku podczas przeglądu stwierdzono liczne usterki w zakresie prac wykończeniowych, drogowych, elewacji obiektu, instalacji odgromowej i kanalizacji zewnętrznej. Wykonanie tych niedoróbek inwestor potwierdził dopiero po 6 miesiącach od końcowego odbioru obiektu. W trakcie realizacji ww. prac zmieniono treść umowy wydłużając cyklu realizacji robót z 364 do 466 dni, bez zwiększania zakresu robót. Cykle realizacji robót przekraczały terminy ustalone w harmonogramach prac.*

Zabezpieczenie należytego wykonania postanowień umów ustanawiano w formie pieniężnej lub gwarancji ubezpieczeniowych, nie zawsze jednak na pełny okres ich obowiązywania. Gwarancja ubezpieczeniowa (166.637 zł) dotycząca rozbudowy i modernizacji Szkoły Podstawowej nr 21 (UM Lublin) ustanowiona została do dnia 20.08.2003 r. podczas, gdy umowę zawarto do 20.08.2005 r.

We wszystkich skontrolowanych jednostkach inwestorzy wymagali od wykonawców po zakończeniu prac przedstawienia dokumentów (aprobaty techniczne i deklaracje zgodności) potwierdzających, że stosowane w trakcie budowy materiały i rozwiązania technologiczne zostały wprowadzone do obrotu zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych<sup>14</sup> i aktami prawnymi na jej podstawie wydanymi.

W zakresie sprawozdawczości dot. wydatków inwestycyjnych i remontowych w 3 z 7 kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego stwierdzono nieprawidłowości. UG Jastków w sprawozdaniu SG-01 „Środki trwałe” dot. nakładów inwestycyjnych poniesionych na rozbudowę i modernizację budynków w 2004 r. zawyżył je o 533 tys. zł a w 2005 r. o 860 tys. zł. UM Międzyrzec Podlaski za 2005 r. nie wykazał w nim nakładów w kwocie 252.466,02 zł. Urząd Gminy Borki w sprawozdaniu SG-01 za 2004 r. wykazał nakłady o 43 tys. zł wyższe od poniesionych, a za 2005 o 9 tys. zł.

Nieprawidłowości te wynikały z wykazania w sprawozdaniach nakładów planowanych do wykonania i stanowiących kontynuację zadań inwestycyjnych a nie rzeczywistych.

W sprawozdaniach Rb-28s „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego” oraz

---

<sup>14</sup> (Dz. U. Nr 92, poz. 881)

w sprawozdaniu F-03 „Sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych” rzetelnie wykazywano nakłady poniesione na inwestycje i remonty.

### 3.2.2 Realizacja robót remontowych

Kontrolą objęto realizację przez 6 jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego oraz samorząd województwa 24 zadań remontowych w szkołach i placówkach oświatowych na realizację, których w latach 2004 – 2006 r. (I połowa) wydatkowano łącznie 4.285.627 zł. Potrzeby zgłaszane przez jednostki oświatowe realizujące te roboty remontowe, w okresie objętym badaniem kontrolnym szacowane były na 12.658.657 zł. Skontrolowano w:

- Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, 3 zadania remontowe, na realizację których wydatkowano w okresie objętym kontrolą - 1.228.495 zł,
- Starostwie Powiatowym w Radzynie Podlaskim, 2 zadania - 32.507 zł,
- Starostwie Powiatowym w Łukowie, 2 zadania - 694.303 zł,
- Urzędzie Miasta Lublin, 7 zadań - 1.472.956 zł,
- Urzędzie Miasta Międzyrzec Podlaski, 3 zadania - 746.319 zł,
- Urzędzie Gminy Jastków, 3 zadania - 23.742 zł,
- Urzędzie Gminy Borki, 3 zadania - 87.305 zł.

Na sfinansowanie zadań remontowych objętych kontrolą j.s.t otrzymały w okresie objętym kontrolą następujące dotacje:

- z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (UM Lublin) – 400.000 zł;
- z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - podkomponent B2 – edukacja (UG Jastków) – 9.971 zł.

Jednostki samorządu terytorialnego sporządzały plany robót remontowych obejmujące m.in. szkoły i jednostki oświatowe a istotne ustalenia kontroli okresowych były uwzględniane przy typowaniu prac do realizacji.

Wydatki remontowe pokrywały w niewielkim stopniu potrzeby w tym zakresie zgłaszane przez szkoły i placówki oświatowe. Na przykład:

- *przyznane w latach 2004 – 2005 środki finansowe na remonty szkół i placówek oświatowych w Mieście Lublin zamknęły się kwotą 6 948,6 tys. zł. W roku 2004 r. pokrywało to 6,4% zgłoszony potrzeb, a w 2005 r. 35%. Plan wydatków na ten cel w roku 2006 r. zabezpieczał jedynie 15,4% potrzeb remontowych.*
- *złożone przez jednostki podległe Samorządowi Województwa Lubelskiego potrzeby finansowe w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji użytkowanych obiektów dydaktycznych oraz towarzyszących (pracownie,*

*internaty, stołówki), były wyższe niż otrzymane środki w 2004 r. o 615.470 zł (29,9%), w 2005 r. o 1.667,07 zł (65,9%), do 31 maja 2006 r. o 1.023.005 zł (49,9%).*

Ograniczone nakłady na remonty wynikały z wysokości środków finansowych planowanych na ten cel w budżetach j.s.t. a związanych głównie z subwencją na zadania oświatowe.

Wykonawców prac remontowych, których wartość określona na podstawie kosztorysów inwestorskich przekraczała tę kwotę wybierano w postępowaniach przetargowych, stosując zasady i tryb postępowania dotyczące zamówień publicznych. Wykonawcę robót remontowych w UG Jastków o wartości 23.742 zł wyłoniono w przetargu prowadzonym zgodnie z procedurą Małych Robót o Niskiej Wartości, przestrzegając warunków określonych przez Bank Światowy w Księdze Zamówień Publicznych oraz stosując wybrane elementy zawarte w uPzp.

Prowadzący zadania remontowe w szkołach i placówkach oświatowych objętych kontrolą zawierali z wykonawcami prac umowy w treści, których w sposób należyty zabezpieczane były interesy zamawiającego. We wszystkich umowach określono kary umowne za nieterminowe wykonywanie robót oraz usunięcie ze zwłoką usterek ujawnionych przy ich odbiorze. Nie wystąpiły przypadki wydłużenia terminów realizacji prac remontowych oraz usuwania związanych z nimi usterek.

W 3 jednostkach samorządu terytorialnego (na 7 skontrolowanych) stwierdzono przypadki nie dopełnienia obowiązku zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej robót remontowych, co kolidowało z przepisami art. 30 ust. 1 pkt 2 uPb. Nieprawidłowości te ujawniono w UG Jastków, SP w Radzynie Podlaskim oraz w jednostkach oświatowych podległych Samorządowi Województwa Lubelskiego: Medycznym Studium Zawodowym w Chełmie i Wojewódzkim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Lublinie.

Prowadząc specjalistyczne roboty remontowe, zamawiający te prace zapewniali techniczny nadzór inwestorski. Remontowe roboty termomodernizacyjne obiektów szkolnych i placówek oświatowych w każdym przypadku wykonywano w oparciu o projekt budowlano-wykonawczy.

Jednostki szkolne i placówki oświatowe, których organem prowadzącym jest Samorząd Województwa Lubelskiego samodzielnie realizowały zadania inwestycyjne i remontowe bez udziału służb UMWL. W statutach tych jednostek nie wymieniono zadań związanych z działalnością remontowo-inwestycyjną, co było niezgodne z art.

60 ust. 1 pkt 1 i 3 uoso. W regulaminie organizacyjny UMWL nie określono również zadań związanych z prowadzeniem inwestycji i remontów jednostek oświatowych samorządu województwa, pomimo że wynikały one z art. 5 ust. 7 pkt. 2 tej ustawy.

### 3.2.3. Utrzymanie obiektów budowlanych

Utrzymanie obiektów budowlanych skontrolowano w 20 szkołach i placówkach oświatowych:

- Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego - 2
- Starostwie Powiatowym w Radzynie Podlaskim - 2
- Starostwie Powiatowym w Łukowie - 4
- Urzędzie Miasta Lublin - 2
- Urzędzie Miasta Międzyrzec Podlaski - 4
- Urzędzie Gminy Jastków - 2
- Urzędzie Gminy Borki - 4

W 2 na 7 j.s.t. objętych kontrolą nieprawidłowo (art. 55 pkt 1 uPb) realizowano ujęty w decyzjach o pozwoleniu na budowę obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie nowych obiektów szkół i placówek oświatowych. Nie zawsze jednak decyzję tą uzyskiwano przed przystąpieniem do eksploatacji obiektu, co stwierdzono w Międzyrzeczu Podlaskim i Radzynie Podlaskim, gdzie:

- *działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Międzyrzeczu Podlaskim rozpoczęto na początku 2006 r. podczas gdy decyzję o pozwoleniu na użytkowanie uzyskano dopiero 5 maja tego roku.*
- *w Szkole Podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu Podlaskim już w połowie miesiąca lutego 2006 r. przystąpiono do eksploatacji dźwigu windowego wewnętrznego zaś decyzję uzyskano dnia 28 kwietnia 2006 r.*
- *eksploatację nowego obiektu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Radzynie Podlaskim rozpoczęto w miesiącu wrześniu 2004 r. podczas gdy decyzję o pozwoleniu na budowę uzyskano dnia 30 grudnia 2004 r.*

Rozpoczęcie eksploatacji przed uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie spowodowane było zaniedbaniami osób odpowiedzialnych (inwestorzy i dyrektorzy szkół).

Kontrola w UMWL wykazała, że w pomieszczeniach po Medycznym Studium Zawodowym w Parczewie funkcjonuje filia Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej, bez formalnego ich przejęcia. Nie dopełniono również obowiązku zgłoszenia właściwemu organowi zmian sposobu użytkowania tych pomieszczeń. Obligowały do tego przepisy z art. 71 ust. 2 uPb.

Nieprawidłowości stwierdzono również w zakresie realizacji przez właścicieli i zarządców budynków oświatowych j.s.t. obowiązku prowadzenia okresowych kontroli obiektów budowlanych. W 3 skontrolowanych jednostkach [UG Borki (3 szkoły), SP w Radzynie Podlaskim (1 szkoła) i UMWL (2 szkoły i 1 placówka oświatowa)] ujawniono przypadki nie dokonywania przeglądów okresowych jednorocznych, naruszając przepisy art. 62. ust. 1 uPb. W 2 szkołach w Lublinie oraz 2 w Jastkowie obowiązek ten realizowano jedynie częściowo, nie prowadząc kontroli stanu technicznego elementów zewnętrznych budynku, narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne.

W protokołach kontroli okresowych przeprowadzonych w 2 szkołach w Międzyrzecu Podlaskim nie było również adnotacji o wykonaniu zaleceń z poprzednich kontroli, co było sprzeczne z art. 62 ust. 1a uPb.

Podczas kontroli w SP w Łukowie ujawniono, że w I Liceum Ogólnokształcącym w tym mieście nie prowadzono kontroli okresowej pięcioletniej stanu technicznego i przydatności do użytkowania oraz estetyki obiektu i jego otoczenia.

Stwierdzone w protokołach z kontroli okresowych nieprawidłowości dotyczyły głównie bieżących napraw i uzupełnień substancji budowlanej i instalacji wewnętrznych i zewnętrznych i nie skutkowały pogorszeniem stanu techniczno-użytkowego obiektów.

We wszystkich skontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego właściciele lub zarządcy budynków i obiektów oświatowych założyli dla nich książki obiektów budowlanych. W zakresie realizacji obowiązków związanych z prowadzeniem tych książek stwierdzono następujące nieprawidłowości, stanowiące naruszenie art. 64 uPb:

- *w Międzyrzecu Podlaskim zarządcy obiektów oświatowych prowadzili książki obiektów budowlanych dopiero od połowy 2003 r., pomimo że obowiązek posiadania takich dokumentów sprecyzowano w obowiązującej już od dnia 01.01.1995 r. uPb. W książkach tych nie dokonywano wpisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego albo były one niekompletne.*
- *brak wpisów w książkach obiektów ujawniono również w szkołach funkcjonujących na terenie UG Jastków.*

Zarządzający obiektami dyrektorzy jednostek oświatowych nie zostali poinformowani przez organy wykonawcze j.s.t. o pełnym zakresie obowiązków związanych z prowadzeniem ksiąg obiektów budowlanych.

W Gimnazjum w Jastkowie nie przechowywano projektu budowlanego obiektu (stanowi element dokumentacji budowy), który powinien być przechowywany przez okres istnienia o obiektu. Naruszało to postanowienia art. 63 uPb. W kontrolowanych obiektach szkół i jednostek oświatowych nie stwierdzono również, aby ich właściciele lub zarządcy przechowywali dokumentację powykonawczą budynków i budowli, którą stanowi dokumentacja budowy z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót oraz geodezyjne pomiary powykonawcze.

## 4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

### 4.1. Przygotowanie kontroli

Przeprowadzenie kontroli poprzedzono analizą wyników wcześniejszych kontroli NIK, których tematyka również dotyczyła wykonywania inwestycji i remontów.

Z kontroli nr P/03/076 Finansowanie zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego wynikało, że środki przekazywane przez j.s.t. na roboty remonty obiektów szkolnych nie są wystarczające a ze zmian demograficznych wynika potrzeba restrukturyzacji posiadanej bazy oświatowo-wychowawczej. Konieczność podjęcia badań kontrolnych w tym zakresie potwierdzały też wyniki kolejnych kontroli wykonania budżetu państwa, przeprowadzonych w j.s.t. woj. lubelskiego. Stwierdzono w ich trakcie wiele przypadków naruszania przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych.

Przeprowadzona w roku 2005 kontrola nr P/05/106 Funkcjonowanie nadzoru budowlanego wykazała, że inwestorzy nie realizują wielu obowiązków nałożonych na nich postanowieniami ustawy Prawo budowlane.

Przy wyborze 4 urzędów gmin i dwóch starostw Delegatura NIK w Lublinie kierowała się głównie wielkością nakładów przeznaczanych na zadania inwestycyjne i remontowe w szkołach i jednostkach oświatowych w latach 2004-2005 oraz sygnałami o nieprawidłowościach stwierdzonych w toku kontroli prowadzonych w tych jednostkach przez RIO w Lublinie. Korzystano również z informacji zawartych w skargach kierowanych do NIK.

Oceny kontrolowanych jednostek dokonywano w oparciu o przyjęte w programie kontroli założenia. Stosowano następujące mierniki i oceny kontrolowanych jednostek:

- a) *ocena pozytywna* - gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie skutkowały zmniejszeniem efektywności działań inwestycyjno-remontowych,
- b) *ocena pozytywna z uchybieniami* - gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały wyłącznie charakter formalny i nie miały ujemnego wpływu na efektywność procesów inwestycyjno-remontowych,

- c) *ocena pozytywna z nieprawidłowościami* - gdy stwierdzone nieprawidłowości mogły mieć wpływ na efektywność realizacji inwestycji i remontów, nie zrealizowano niektórych obowiązków wynikających z przepisów prawa, wystąpiły nieprawidłowości w wydatkowaniu środków finansowych lub przy udzielaniu zamówień publicznych,
- d) *ocena negatywna* – gdy stwierdzone nieprawidłowości, w tym brak realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa, miały istotny wpływ efektywność realizacji inwestycji i remontów oraz gdy wystąpiły istotne nieprawidłowości w wydatkowaniu środków finansowych lub przy udzielaniu zamówień publicznych.

#### **4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli przez NIK**

4.2.1. Do realizacji kontroli wytypowano 7 j.s.t. Wyniki kontroli przedstawiono w 7 protokołach kontroli, które zostały podpisane przez kierowników skontrolowanych jednostek bez zastrzeżeń przewidzianych w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK.

4.2.2. W wyniku przeprowadzonej kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała wystąpienia pokontrolne do Wójtów Gmin Borki i Jastków, Burmistrza Miasta Międzyrzec Podlaski, Prezydenta Miasta Lublin, Starostów powiatowych w Łukowie i Radzyniu Podlaskim oraz Marszałka Województwa Lubelskiego. W sprawie wykorzystania dotacji otrzymanej przez UG Borki z PAOW wystąpienie pokontrolne skierowano do Marszałka Województwa Lubelskiego. W wystąpieniach zawarto oceny kontrolowanej działalności, wynikające z ustaleń opisanych w protokołach kontroli, a także uwagi i wnioski w sprawie usunięcia nieprawidłowości. W wystąpieniach przedstawiono ogółem 36 wniosków, które zrealizowano. Do ocen uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych nie wniesiono zastrzeżeń. W opracowaniu jest projekt zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych (art. 9 pkt 1 uońdf) w stosunku do Wójta Gminy Borki oraz zawiadomienia do organów nadzoru budowlanego w związku z naruszeniem przepisów art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 63 uPb.

4.2.3. NIK wnioskowała o podjęcie następujących działań w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do:

##### *Urząd Miasta Międzyrzec Podlaski*

- zawieranie umów z uwzględnieniem pełnego zabezpieczenia finansowego na ich realizację w budżecie Miasta.
- terminowe regulowanie wymagalnych zobowiązań finansowych.
- podejmowanie eksploatacji obiektów po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.
- właściwą kwalifikację wydatków inwestycyjnych

- dokonanie korekty wartości środka trwałego (SOSz-W) oraz ujęcie go w ewidencji od stycznia 2006.
- rzetelne sporządzanie sprawozdań SG-01.

#### *Urząd Gminy Borki*

- respektowanie przepisów Prawa zamówień publicznych przy wyborze wykonawców robót budowlanych i dostawców.
- natychmiastowe zabezpieczenie wyrobiska kopalni przed wejściem na jego teren młodzieży szkolnej lub innych osób.
- zweryfikowanie rozliczenia dotacji otrzymanej z MENiS uwzględniając kwotę wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem na modernizację Szkoły Podstawowej w Woli Osowińskiej.
- rzetelne sporządzanie sprawozdań GUS SG-01.
- skuteczne zabezpieczenie przed postępującą degradacją wyłączonych z eksploatacji obiektów szkolnych.
- należyte wypełnianie obowiązków inwestora określonych w Prawie budowlanym.

#### *Urząd Miasta Lublin*

- wyegzekwowanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy na Rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 21 oraz roszczeń z tytułu gwarancji,
- wyegzekwowanie od wykonawcy nienależnie zapłaconej kwoty 2 026,09 zł z tytułu realizacji inwestycji Budowa Gimnazjum nr 3,
- terminowe przysyłanie do organu nadzoru budowlanego zawiadomień określonych w decyzjach o pozwoleniu na budowę i przepisach Prawa budowlanego,
- prowadzenie dzienników budowy w sposób określony w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia dziennika budowy i zgodnie z art. 25 Prawa budowlanego.

#### *Urząd Gminy Jastków*

- obligatoryjne zgłaszanie właściwym organom rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych.
- zapewnienie właściwego prowadzenia dzienników budowy oraz odbiorów robót budowlanych ulegających zakryciu zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi.
- egzekwowanie dokonywania przeglądów okresowych stanu technicznego obiektów szkolnych.
- bezwzględne zapewnienie warunków bezpieczeństwa i higieny w obiektach szkolnych.
- rzetelne sporządzanie sprawozdań statystycznych SG-01.
- ustalanie wartości szacunkowej zamówienia w oparciu o aktualne kosztorysy inwestorskie.

#### *Starostwo Powiatowe w Łukowie*

- określanie trybu pracy oraz zakresu obowiązków powoływanych komisji przetargowych.
- przeprowadzanie przeglądów okresowych w podległych szkołach zgodnie z art. 62 ustawy Prawo budowlane.
- prowadzenie dziennika montażu, w przypadku wykonywania tego typu robót.

#### *Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim*

- podjęcie działań zmierzających do zainstalowania dźwigu w budynku ZSP dla potrzeb młodzieży niepełnosprawnej.
- zapewnienie właściwych odbiorów robót budowlanych ulegających zakryciu
- wprowadzenie do statutu SOSz-W zadań związanych z gospodarczo-finansową obsługą placówki.
- zapewnienie realizacji przez zarządzających budynkami szkolnymi obowiązków związanych z ich użytkowaniem (książki obiektów, przeglądy okresowe).
- zobligowanie dyrektorów podległych szkół i placówek do zgłaszania robót remontowych.
- doprowadzenie terenu ZSP do warunków bezpieczeństwa i higieny.
- wydatkowanie środków z budżetu Powiatu w sposób oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów

#### *Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie*

Najwyższa Izba Kontroli wnosila o określenie zadań związanych z remontami i inwestycjami w statutach podległych jednostek oświatowych oraz zapewnienie:

- zgłaszania przez dyrektorów jednostek oświatowych organom architektoniczno-budowlanym wykonywanych robót remontowych.
- stosowania przez podległe jednostki Prawa zamówień publicznych.
- należytego prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych oraz dokonywania przeglądów okresowych.

W związku z ustaleniami dokonаныmi podczas kontroli, skierowane zostało zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych przez Wójta Gminy Borki do rzecznika dyscypliny finansów publicznych (art. 17 ust. 1 pkt 1).

## **5. Załączniki**

### *załącznik nr 1*

#### **Wykaz skontrolowanych podmiotów**

1. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

2. Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim

3. Starostwo Powiatowe w Łukowie

4. Urząd Miasta Lublin

5. Urząd Miasta Międzyrzec Podlaski

6. Urząd Gminy Jastków

7. Urząd Gminy Borki

*załącznik nr 2*

**Lista osób zajmujących kierownicze stanowiska, odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność**

1. Stanisław Lesiuk – Burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego,
2. Henryk Mateusiak – Wójt Gminy Borki,
3. Andrzej Pruszkowski – Prezydent Miasta Lublin,
4. Kazimierz Gorczyca – Wójt Gminy Jastków,
5. Janusz Koziół – Starosta Łukowski,
6. Jerzy Kułak – Starosta Radzyński
7. Edward Wojtas – Marszałek Województwa Lubelskiego

**Załącznik nr 3****Wykaz aktów prawnych**

1. Ustawa dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych – j.t. DzU z 2003 r. nr 15, poz. 148, ze zm. i ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych – DzU 267, poz. 2259 ze zm.
2. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych – DzU z 2005 r. nr 14, poz. 114, ze zm. – obowiązującej od 1 lipca 2005 r.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1999 r. w sprawie właściwości i trybu powoływania rzeczników dyscypliny finansów publicznych, organów orzekających oraz szczegółowych zasad postępowania w sprawach o naruszenia dyscypliny finansów publicznych – DzU nr 42, poz. 421 ze zm. – uchylone z dniem 1 lipca 2005 r.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania inwestycji z budżetu państwa – DzU nr 133, poz. 1480 ze zm.
5. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego -DzU nr 203, poz. 1966 ze zm.
6. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych - DzU nr 122, poz. 1333.
7. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu – DzU nr 23, poz. 190.
8. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów – DzU nr 68, poz. 634 ze zm.
9. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych – DzU nr 209, poz. 2132 ze zm. – uchylone z dniem 1 lipca 2006 r.
10. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju - DzU nr 116, poz. 1206 ze zm.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 – DzU nr 149, poz. 1567 ze zm.
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie wzoru kontraktu wojewódzkiego oraz wzoru wniosku zarządu województwa o przyznanie środków na realizację regionalnych programów operacyjnych – DzU nr 37, poz. 329.
13. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. DzU z 2002 r. nr 76, poz. 694 ze zm.
14. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – j.t. DzU z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.
15. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – DzU nr 16, poz. 93 ze zm.
16. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – j.t. DzU z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.
17. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – j.t. DzU z 2001 r. nr 142, poz. 1592 ze zm.
18. Ustawa z dnia 5 czerwca 998 r. o samorządzie województwa – j.t. DzU z 2001r.nr 142, poz. 1590 ze zm.
19. Ustawa z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych - j.t. DzU z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.
20. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2003r. o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych - DzU nr 165, poz. 1591.

21. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lutego 1999 r. w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego - DzU nr 26, poz. 239, uchylone przez rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 stycznia 2004 r. w sprawie metod i podstaw sporządzenia kosztorysu inwestorskiego - DzU nr 18, poz. 172 a to rozporządzenie zostało zastąpione przez rozporządzenie tego Ministra z dnia 18 maja 2004 r., podane pod „24” wykazu ważniejszych aktów normatywnych.
22. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych – j.t. DzU z 2006 r. nr 164, poz. 1163 ze zm.
23. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego – DzU nr 202, poz. 2072 ze zm.
24. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym - DzU nr 130, poz. 1389.
25. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - j.t. DzU z 2006 r. nr 156, poz. 1118.
26. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – DzU nr 75, poz. 690, ze zm.
27. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie – DzU z 1995 r. nr 8, poz. 38 ze zm., z dniem 25 stycznia 2002 r. rozporządzenie utraciło moc w części sprzecznej z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - DzU z 2000 r. nr 106, poz. 1126, w brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów - DzU z 2001 r. nr 5, poz. 42 ze zm. - art. 59, pkt. 2 tej ustawy – uchylone z dniem 3 lipca 2005 r.
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie – DzU nr 96, poz. 817 – uchylone z dniem 31.05.2006 r.
29. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego - DzU nr 120, poz.1134.
30. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia – DzU z 2002 r. nr 108, poz. 953, ze zm.
31. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – DzU nr 120, poz. 1126.
32. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego – DzU nr 120, poz. 1133.
33. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych - DzU nr 92, poz. 881.
34. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów – DzU z 2001 r. nr 5, poz. 42, ze zm.

*załącznik nr 4*

**Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli**

1. Minister Edukacji Narodowej
2. Przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej
3. Wojewoda Lubelski
4. Marszałek Województwa Lubelskiego
5. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.
6. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych